

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს N3136/01; 25.03.2020 წერილი და აღნიშნულ წერილში გათვალისწინებული საკითხების გათვალისწინების შესახებ ინფორმაცია

N	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს N3136/01; 25.03.2020 წერილი	სამინისტროს N3136/01; 25.03.2020 წერილის საკითხების სკოპინგის ანგარიშში გათვალისწინების შესახებ ინფორმაცია
1.	<p>საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ განიხილა თქვენი 2020 წლის 20 იანვრის №744 განცხადება, რომელიც ეხება ქ. რუსთავეში, მშვიდობის ქ. №2ში, სს „რუსთავის აზოტის“ ქიმიური საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების, საწარმოში მიმდინარე დამზადებასა და საქმიანობების, 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი განთავსების ობიექტის მოწყობის, სახიფათო ნარჩენის წინასწარი დამუშავების და ინსინერაციის სკოპინგის ანგარიშს.</p> <p>როგორც თქვენთვის ცნობილია, სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ განხორციელდა სს „რუსთავის აზოტის“ კუთვნილი ქიმიური საწარმოს ექსპლუატაციაზე გაცემული 2008 წლის 11 დეკემბრის N43 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობებისა და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის გეგმიური შემოწმება, რის შედეგადაც გამოვლენილი იქნა რიგი დარღვევები. აღნიშნული დარღვევების საფუძველზე, სს „რუსთავის აზოტის“ ქიმიური საწარმოზე გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულების მიზნით, სამინისტრომ მიმდინარე წლის 5 მარტის N2496/01 წერილით უზრუნველყო გონივრული ვადების განსაზღვრა, რომელიც გადაიგზავნა სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტში.</p> <p>თქვენ მიერ წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშში მითითებულია, რომ წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს სს „რუსთავის აზოტის“ ქიმიური საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის ტექნოლოგიური ციკლის ცვლილების და ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებით მიმდინარე დაგეგმილი საქმიანობების სკოპინგის ანგარიშს. აღნიშნულთან დაკავშირებით გაცნობებით, რომ სკოპინგის ანგარიშში დეტალურად</p>	<p>საწარმოს ინსპექტირებისას გამოვლენილი დარღვევები, სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის წერილის N DES 9 20 00007433; 4.02.2020 მიხედვით, ასახული: 6.6; 3.8; 3; 6.2; 6.3 და 6.7 თავებში.</p>

უნდა იქნეს წარმოდგენილი ინფორმაცია გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ განხორციელებული ინსპექტირებისას გამოვლენილი დარღვევების შესაბამისად საწარმოში არსებული მდგომარეობის და ასევე სხვა დაგეგმილი ცვლილებების შესახებ, მათ შორის:

- სს „რუსთავის აზოტის“ კუთვნილი საწარმოს მიმდებარედ, მოწყობილია სამარხი, სადაც კომპანიის მიერ განთავსებულია როგორც სამშენებლო, ასევე წარმოების პროცესში წარმოქმნილი სხვადასხვა ნარჩენები (რკინა-ბეტონის, ხის ნარჩენები, ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული ჩვრები, პლასტმასის გოფირებული მილები, ამონიუმის გვარჯილის წარმოებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ტომრები). ამდენად დადგინდა, რომ სს „რუსთავის აზოტი“ საქმიანობას ახორციელებს შესაბამისი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გარეშე.
- სს „რუსთავის აზოტის“ შესაფუთი მასალებისა და ტარის დამზადების საამქროს ტერიტორიაზე, დაახლოებით 3000 მ² ფართობზე, ღია ცის ქვეშ ქაოტურად განთავსებულია დაახლოებით 30 ტონა ქიმიური ნივთიერებების (ამონიუმის გვარჯილა და სხვა) შემცველი პოლიპროპილენის და პოლიეთილენის ტომრების ნარჩენები. ამგვ, ტერიტორიაზე მიმდინარეობს პოლიეთილენის ტომრების გადარჩევა და დასაწყობება შემდგომი გადამუშავების მიზნით.
- გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის II დანართით სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება და 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტის მოწყობა წარმოადგენს სკრინინგს დაქვემდებარებულ საქმიანობას. მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, სს „რუსთავის აზოტს“ არ მოუშარათავს სამინისტროსთვის შესაბამისი პროცედურების გასაგლეჯად.
- სს „რუსთავის აზოტის“ კუთვნილი საწარმოს ტერიტორიაზე დაფიქსირდა მეორადი ზეთების რეგენერაციის საამქრო, სადაც მიმდინარეობს მეორადი ზეთების ფილტრაციის და საჭიროების შემთხვევაში, რეგენერაციის პროცედურა. გარემოსდაცვითი

	<p>შეფასების კოდექსის II დანართის მიხედვით, ნარჩენების აღდგენა, გარდა არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავებისა, წარმოადგენს სკრინინგს დაქვემდებარებულ საქმიანობას. მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, სს „რუსთავის აზოტს“ არ მოუმართავს სამინისტროსთვის შესაბამისი პროცედურების გასავლელად. ამასთან, მეორადი ზეთების რეგენერაციის სამუშაოში მიმდინარე ტექნოლოგიური ეტაპები არ არის განხილული სს „რუსთავის აზოტის“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში.</p>	
6	<p>ზემოაღნიშნული დარღვეული პირობების შესასრულებლად, სს „რუსთავის აზოტს“ დაეცალა ადმინისტრაციული მიწერილობის ჩაბარებიდან დაუყოვნებლივ დაიწყო სკოპინგის დოკუმენტაციის მომზადება ადგილზე არსებული ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით და 2020 წლის 31 დეკემბრამდე უზრუნველყოს ახალი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად.</p>	<p>წარმოგიდგენთ გადამუშავებულ სკოპინგის ანგარიშს</p>
7	<p>სკოპინგის განცხადების მიხედვით, სს „რუსთავის აზოტს“, ქიმიური საწარმოს მიმდებარედ, მის კუთვნილ ტერიტორიაზე მოაწყო არასახიფათო და ინერტული ნარჩენების განთავსების პოლიგონი (იხ. სურათი 3.5.5.1), რომელიც მთლიანად შემოსაზღვრულია მავთულხლართით და რკინა-ბეტონის ბოძებით. პოლიგონს ასევე გააჩნია შესასვლელი ჭიშკარი. ტერიტორიაზე აუდიტის ჩატარების დროს ნაგავსაყრელზე განთავსებული იყო ბალახების და ხის ტოტების ნარჩენები (ბიოლოგიური ბასა), რომლებიც ნარჩენების მართვის კოდექსის მე-2 მუხლის მე-2 ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად არ განეკუთვნება ამ კოდექსის რეგულირების სფეროს.</p>	<p>როგორც სკოპინგის ანგარიშის 3.5.5.1. სურათზეა მოცემული, საწარმოს ტერიტორიაზე, აუდიტის ჩატარების დროს ნაგავსაყრელზე განთავსებული იყო მხოლოდ ბალახების და ხის ტოტების ნარჩენები (ბიოლოგიური ბასა),</p>
8	<p>ამასთან, წარმოდგენილი სკოპინგის დოკუმენტაციდან ირკვევა, რომ სს „რუსთავის აზოტს“ უკვე მოწყობილი აქვს 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ერთი ობიექტი და გეგმავს ახალი ობიექტის მოწყობასაც, თუმცა დოკუმენტაციაში არ იდენტიფიცირდება რომელი წლიდან ფუნქციონირებს არსებული ობიექტი. დოკუმენტის მიხედვით აღნიშნული ობიექტები</p>	<p>ფაქტობრივი მდგომარეობით, საწარმოში არსებულ სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტზე განთავსებული სახიფათო ნარჩენების რაოდენობა არ აღემატება 10 ტონას და სს-დ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიწერილობის თანახმად, სს „რუსთავის აზოტს“ 2020 წლის 25 მარტს მიმართა სამინისტროს არანაკლებ 2 ტონა და არაუმეტეს</p>

	<p>10 ტონა სახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის რეგისტრაციის მიზნით.</p> <p>იქიდან გამომდინარე, რომ საწარმოში სპეციალურად მოწყობილ უბანზე. შესაძლებელია განთავსდეს 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენი, საწარმომ მიიღო გადაწყვეტილება, აღნიშნული ობიექტი განიხილოს როგორც „10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტი“.</p> <p>აღნიშნული განმარტება დაემატა სკოპინგის ანგარიშის 3.6. თავს აღნიშნული შენიშვნა გათვალისწინებულია 3.5.1. და 3.5.2. თავებში.</p>
<p>9</p> <p>სკოპინგის ანგარიშით დგინდება, რომ სს „რუსთავის აზოტი“ გეგმავს საწარმოს ტერიტორიაზე, საქვების საამქროსთან მოაწყოს ქიმიური მრეწველობის პროცესში წარმოქმნილი სახიფათო და ზოგიერთი არასახიფათო ნარჩენის ინსინერაციის უბანი და ინსინერაციის პროცესში წარმოქმნილი ნამწვი აირების გაფრქვევისთვის გამოიყენოს შერჩეულ ტერიტორიაზე არსებული გაფრქვევის მილი. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში არ არის მოცემული ინფორმაცია ინსინერატორის მოდელის და სამუშაო გრაფიკის შესახებ. ამასთან წარმოდგენილი არ არის ინფორმაცია დასამუშავებლად (ინსინერაციისთვის) მიღებული ნარჩენების კოდისა და დასახელების შესახებ, „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიცირების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს №426 დადგენილებით დამტკიცებული ნარჩენების ნუსხის შესაბამისად; დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა და წარმოშობა; ნარჩენების აღდგენის ან განთავსების ოპერაციების კოდები და აღწერილობა „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ I ან II დანართის მიხედვით.</p>	<p>10 ტონა სახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის რეგისტრაციის მიზნით.</p> <p>იქიდან გამომდინარე, რომ საწარმოში სპეციალურად მოწყობილ უბანზე. შესაძლებელია განთავსდეს 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენი, საწარმომ მიიღო გადაწყვეტილება, აღნიშნული ობიექტი განიხილოს როგორც „10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტი“.</p> <p>აღნიშნული განმარტება დაემატა სკოპინგის ანგარიშის 3.6. თავს აღნიშნული შენიშვნა გათვალისწინებულია 3.5.1. და 3.5.2. თავებში.</p>
<p>10</p> <p>წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმომ მიიღო გადაწყვეტილება ინსინერაციის პროცესში წარმოქმნილი ფერფლის განთავსებისთვის მის კუთვნილ ტერიტორიაზე მოაწყოს მიწისქვეშა საწყობი. სკოპინგის ანგარიშით არ ირკვევა რა პერიოდის მანძილზე მოხდება ინსინერაციის შედეგად მიღებული ფერფლის აღნიშნულ საწყობში განთავსება, ამასთან არ არის მოცემული ინფორმაცია აღნიშნული მიწისქვეშა საწყობის მოწყობის სპეციფიკის, მოცულობის, ტექნიკური მახასიათებლების და მის მოწყობასა და ექსპლუატაციასთან</p>	<p>საწარმოს მიერ მიღებული იქნა გადაწყვეტილება, ინსინერაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნაცრის სახიფათო ფრაქცია, დროებით, 1 წლამდე ვადით დაასაწყობოს, საწარმოში არსებულ, სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტზე.</p>

	<p>დაკავშირებული რისკების შესახებ. ამასთან გაცნობებთ, რომ „ნარჩენების მართვის კოდექსით“ ნარჩენების დროებითი შენახვის ობიექტად განსაზღვრულია ობიექტი, სადაც ნარჩენები ინახება 3 წელზე ნაკლები დროით, თუ ნარჩენები განკუთვნილია აღდგენისათვის ან 1 წელზე ნაკლები დროით თუ იგი განკუთვნილია განთავსებისთვის.</p>	
10	<p>ამასთან გიგზავნით, სამინისტროში მწვანე ალტერნატივას მიერ წარმოდგენილ შენიშვნებს და კომენტარებს ქ. რუსთავეში შპს „რუსთავის აზოტის“ მიმდინარე საქმიანობის (ქიმიური მრეწველობა) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტის სკოპინგის ანგარიშზე.</p>	<p>სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის უფროსის 2019 წლის 30 აგვისტოს NDES2190000022 და 2019 წლის 30 აგვისტოს NDES21900000228 ბრძანებების საფუძველზე, ამავე დეპარტამენტის თანამშრომლების მიერ, განხორციელდა საწარმოს შემოწმება და შემოწმების შედეგად გამოვლინდა დარღვევები.</p> <p>გამოვლენილი დარღვევების აღმოსაფხვრელად, სს „რუსთავის აზოტს“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 5 მარტის N2496/01 წერილით, განესაზღვრა რიგი ვალდებულებები, მათ შორის სკოპინგის ანგარიშის მომზადება.</p>